

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády
Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
12. ročník, školský rok 2019/20
Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

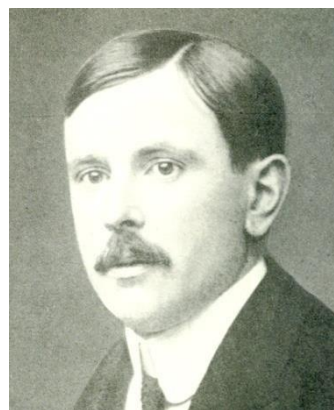
Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* A csehek és szlovákok külföldi ellenállási mozgalmát a Párizsban megalakult szervezet irányította. **A válaszokat az alábbi kérdésekre írd a válaszívre:**

- A. Mi volt a neve?
- B. Melyik évben alakult meg?

2.* Olvasd el az alábbi szöveget és írd a válaszívre az említett személyiség nevét. Írd le legalább a vezetéknévét.

A csehek és szlovákok önálló közös államának gondolatát egy skót publicista, újságíró és történész is terjesztette, aki már az 1. világháború előtt a Magyarországon élő elnyomott kisebbségek helyzetével foglalkozott, különösen a szlovákkérdéssel.

3.* Állítsd párba az időrendi adatokat az eseményekkel.

a) 1915 október	1) Csehszlovákia függetlenségének kikiáltása
b) 1918 május	2) A clevelandi egyezmény aláírása
c) 1918 október	3) A pittsburghi egyezmény aláírása

4.* Olvasd el az alábbi szöveget és javítsd ki a benne található három hibát. A vastagbetűs szavak helyesek és nem javíthatók ki. Írd a válaszívre a hibás adatot és írd mellé a helyes megfelelőjét.

*A Nemzeti Tábor **Prágában** 1918. november 28-án kikiáltotta az önálló csehszlovák állam **megalakulását**. A bizottság ülését az **Obecny dom** épületében tartották. Szlovák részről Vavro Šrobák vett rész az ülésen*

5.* Az alább felsorolt lehetőségek közül válassz ki hármat, amely a külföldi ellenállás keretében az 1. világháborúban az Antant –hatalmak oldalán harcoló csehszlovák seregeket nevezi meg.

Cseh Ezred, Szlovák Hadtest, Cseh Hadtest, Csehszlovák Légión, Csehszlovák Batalion, Csehszlovák Önkéntes Egység

6.* A felsorolt hivatások közül melyek jellemzik M. R. Štefáníkot?

Válaszd ki a négy megfelelőt.

pilóta, régész,

meteorológus,

úrhajós, képviselő,

katona, klimatológus,

csillagász

7.* A felsorolt hivatások és funkciók közül melyek jellemzik T. G. Masarykot?

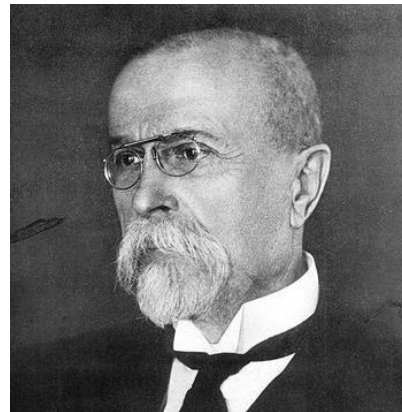
Válaszd ki a négy megfelelőt.

reményteljes lakatos,

köztársasági elnök, CSSZK

kormányfője, professzor,

filozófus, ezredes, miniszter

8.* Találd meg a rejtvényben M. R. Štefánik életéhez kötődő öt hely nevét.
A neveket írd a válaszívre.

W	T	U	I	S	O	C	H	Á
A	V	G	N	I	M	L	K	Y
S	A	D	E	B	Q	S	Z	T
P	R	E	P	Í	I	B	I	N
O	U	I	R	R	N	T	D	F
J	G	H	A	A	I	Q	P	O
A	X	Š	H	H	V	N	I	E
I	O	E	A	R	T	V	S	T
K	R	T	Z	P	A	R	Í	Ž

9.* Olvasd el az alábbi idézetet és válaszolj a kérdésekre.

„Az ezeréves házasság a magyarokkal nem sikerült. El kell válnunk.”

- Kinek a nevéhez fűződik ez a kijelentés? Elég leírni a vezetéknévét.
- Melyik városban hangzott el az idézett kijelentés?
- Ki élt „házasságban” a magyarokkal?

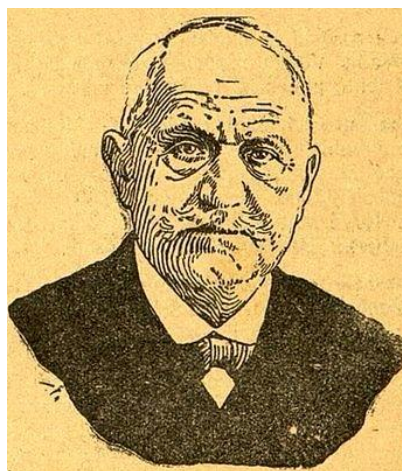
10.* Kapcsold a szlovák politikai élet személyiségeit a hozzájuk fűződő eseményhez.
A megoldást írd a válaszívre.

a) Matúš Dula	1) Hlas folyóirat társalapítója
b) Vavro Šrobár	2) Bécsben tevékenykedett
c) Emanuel Lehocký	3) Magyar Országgyűlés képviselője
d) Ferdinand Juriga	4) szociáldemokraták elnöke
e) Milan Hodža	5) SZNP elnöke

11.* A szlovák politikusok 1918-ban megalapították azt a hivatalos szervet, amely a szlovák nemzet nevében lépett fel és megfogalmazta követeléseit.

Írd a válaszívre

- Mi volt a hivatalos szerv neve?
- Ki állt az élén? Elég leírni a vezetéknévét.
- Segítségül szolgál a mellékelt kép.

12.* Állítsd párba az időrendi adatokat az eseményekkel, amelyek M. R. Štefánik életéhez kapcsolódnak.

a) 1919. május 4.	1) megérkezés Párizsba
b) 1880. július 21.	2) utazás Oroszországba
c) 1904 november	3) utazás az USA - ba
d) 1916 nyara	4) születési dátum
e) 1917 júniusa	5) elhalálozási dátuma

13. * A Csehszlovák Nemzeti Tanács egyik tagja volt az a cseh politikus is, aki egykor a Birodalmi Tanácsban az agrárpártot képviselte (a képen látható). Válaszolj az alábbi kérdésekre.

A. Hogy hívták a külföldi ellenállás résztvevőjét?

Írd le legalább a vezetéknevét.

B. Milyen pozíciót töltött be

a Csehszlovák Nemzeti Tanácsban?

C. Milyen (politikai) államformát

részesített előnyben ?

D. A Csehszlovák Nemzeti Tanácsban

betöltött funkciójában megérte az 1.

világháború befejezését?

14. * Olvasd el Csehszlovákia kikiáltásához fűződő állításokat és állapítsd meg, hogy igazak-e vagy hamisak. A kérdőíven karikázd be a megfelelő választ (igen vagy nem).

A. 1918. május 1-én Liptószentmiklóson felvetették a közös csehszlovák állam kikiáltásának gondolatát. Igaz az állítás?

B. Matúš Dula szervezni kezdte a Szlovák Nemzeti Tanácsot. Igaz az állítás?

C. A Szlovák Nemzeti Tanácsot titkos gyűlésen alapította meg néhány kiválasztott szlovák politikus. Igaz az állítás?

D. 1918. október 30-án Túrocszentmártonban került sor a szlovák küldöttek nyilvános gyűlésére, melyet a magyar hatóságok nem engedélyeztek. Igaz az állítás?

E. A gyűlésen elfogadták az ú.n. Márton-i követelések nevű dokumentumot. Igaz az állítás?

F. Ezen a gyűlésen a résztvevők csatlakoztak a csehek és szlovákok közös államához, amely abban az időben még nem létezett. Igaz az állítás?

15. Olvasd el az alábbi szöveget és találd meg és javítsd ki a benne lévő öt hibát. A vastagbetűs szavak helyesek és nem javíthatók ki. Írd a válaszívre a hibás adatot és írd mellé a helyes megfelelőjét.

*Mária Terézia IV. Károly **német** császár legfiatalabb **lánya** volt és az **osztrák** trónra az ú.n. Praktikus Sankcio értelmében került. Lotrangi **Ferenc** Istvánnal kötött házassága politikai alapon létesült és boldogtalan volt.*

16. Figyelmesen nézd meg a mellékelt (kissé eltakart) korabeli dokumentumról készült képet és a helyes válaszokat írd a válaszívre.

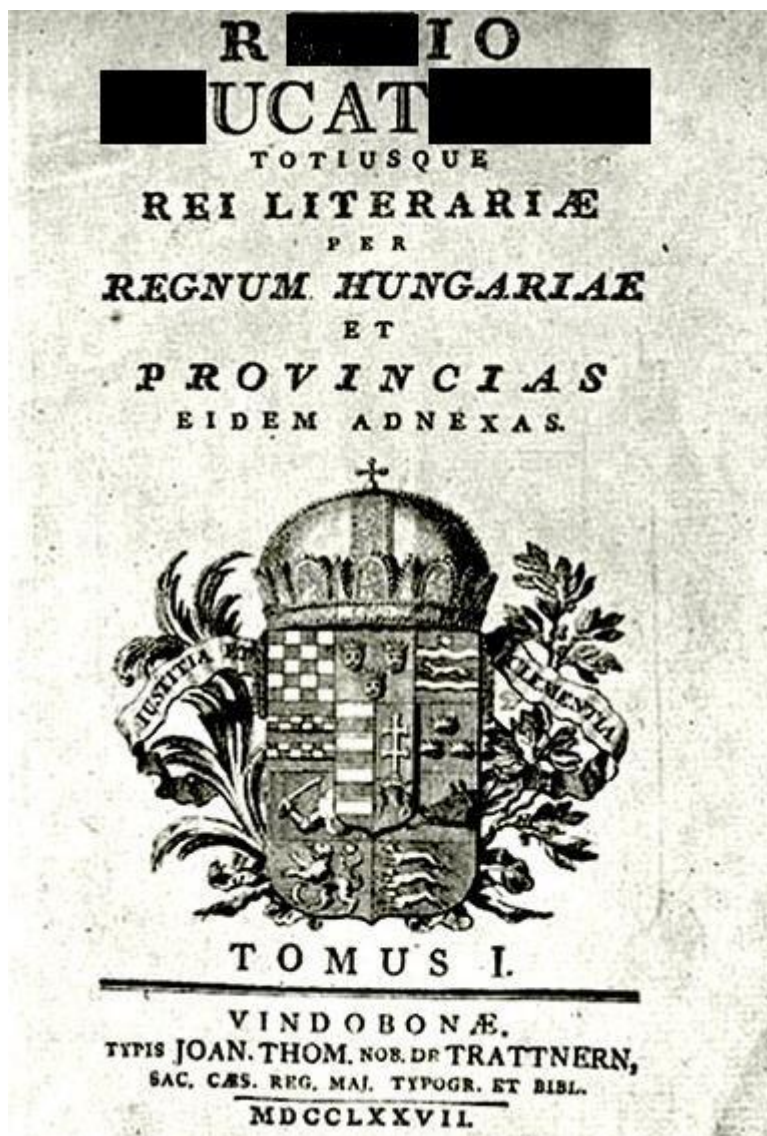
A. Egészítsd ki **nyomtatott betűkkel** az első két szó eltakart betűit.

B. Melyik reformot törvényesítették ezzel a dokumentummal?

C. Írd le legalább a vezetéknévét annak a szlováknak, aki a dokumentum társalkotója volt.

D. Melyik községből származott az említett szlovák?

E. A dokumentum alján római számokkal tüntették fel az évszámot. Írd le az évszámot a jelenleg használatos (arab) számokkal.

17. Franciaországban a forradalom előtt 1789 - 1799 a parlamentben három rend volt képviselve. **Írd a válaszokat a válaszívre.**

A. Kik alkották a rendeket?

B. Melyik két rend tagjai mentesültek az adófizetéstől?

C. Milyen néven ismeretes az akkori francia parlament?

18. Írd a válaszívre az a három szót, amely szimbolizálta a Nagy Francia Forradalmat.

19. Írd a válaszívre, melyik két fogalom jellemezte Napoleon Bonapartet.

tábornok, admirális, Franciaország királya, konzul

20. A válaszíven egészítsd ki az alábbi szöveget.

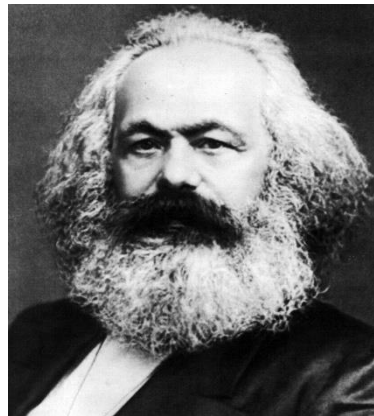
Oroszország háborúja a koalícióval ...A... vezetése alatt 1853 és 1856 között a cári monarchia legyőzésével végződött. Ezt a háborút egy félsziget ...B... szerint nevezték el, amely jelenleg is vitás terület. Ez a vereség is hozzájárult ahhoz, hogy 1861-ben az országban megszüntessék a ...C... Erre a lépésre ...D... uralkodó szánta rá magát.

21. 1783 –ban véget ért az a többéves háború, melyet Nagy-Britannia (Anglia) a tengerentúli erős ellensége ellen vívott. **Írd a válaszívre:**

- A. Írd le az állam nevének rövidítését.
- B. Melyik évben jött létre az új tengerentúli állam?
- C. Hogy nevezik ezt a háborút?

22. Amikor Karl Marx (a képen látható) követői a proletariátusról beszéltek, a fogalom alatt értették a:

munkásokat, vállalkozókat, bankárokat

Írd a válaszívre a helyes megoldást.

23. 205 évvel ezelőtt Európában meghatározó jellegű eseményre került sor. **Írd a válaszívre,** milyen eseményről volt szó és melyik évben játszódott le.

24. Mi volt az értelme a Hradec Králové melletti ütközetnek (königgrätzi csata) 1866-ban? **Írd a válaszívre a három helyes választ.** Elég leírni a megfelelő nagybetűt.

- A. Megszűnt a Német Szövetség.
- B. Meggyengült az osztrák kormány pozíciója a hazai és külföldi politikában
- C. Az osztrák – magyar kiegyezéshez vezetett
- D. Az osztrák – cseh kiegyezéshez vezetett
- E. Megalkult a Középnémet Szövetség
- F. Az osztrák hadsereg megerősítette a porosz hadsereg feletti fölényét.

25. A *pansláv* kifejezés nemcsak a 19. század első felében volt Magyarországon frekvenciát. Az alábbi lehetőségek közül válassz ki egyet, amely jellemzi ezt a kifejezést. Elég leírni a megfelelő nagybetűt.

- A. az összes germán (Németország vezetése alatt) egyesítésének támogatója
- B. a szláv nemzetek egyesítésének támogatója (Oroszország vezetése alatt)
- C. a magyarok egy államban való egyesítésének támogatója

26. Olvasd el a korabeli szláv nyelven íródott szemelvényt és állapítsd meg, hogy melyik törvényesített szlovák irodalmi nyelvhez tartozik.

„Z nevimlunnú prácú slovenskej dal sem sa do cesti, ešte nikto ktorej svími nešlapal pati.“

27. Állapítsd meg, melyik esemény történt korábban és a helyes választ írd a válaszlívre.

- A. A *„Nárečie slovenské alebo potreba písania v tomto nárečí“* című mű kiadása, vagy a *Tatrín* egyesület megalapítása.
- B. A szlovák irodalmi nyelv eldöntő megegyezése Štúr, Hurban és Hodža között, vagy Štúr megválasztása a magyar országgyűlés képviselőjének.

28. A válaszlíven magyarázd meg tömören mik voltak a Štúr-nemzedék korában a mértéktartó egyesületek.

Autori: doc. PhDr. Adriana Kičková PhD, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Anna Žideková

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2020

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády